

Motion till riksdagen 2022/23:1878

av **Sten Bergheden (M)**

Ett mer rättvist bostadstillägg till pensionärer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att förändra reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bostadstillägget för pensionärer bygger på att man ska kunna efterfråga en god bostad som passar på äldre dagar även när man har en låg pension. Det är en del av pensions-systemet och nära 300 000 pensionärer har idag rätt till bostadstillägg, varav många är ensamstående och majoriteten är kvinnor.

Dock är ett bekymmer att en del pensionärer trots en låg pension inte har rätt till bostadstillägg. Ofta beror detta på att man är gift med en make eller maka med relativt god pension och då beaktas hela hushållets inkomster, vilket kan tyckas rimligt. Men det finns också en hel del pensionärer som inte får bostadstillägg på grund av att de under åren som löntagare exempelvis lagt undan till en liten ekonomisk buffert eller har ett fritidshus. Detta bör snarare betraktas som positivt att man har arbetat och skaffat sig någon form av mindre ekonomiskt skydd inför livet som pensionär.

Bekymret beror på att det finns en förmögenhetsgräns i bostadstillägget på 100 000 kronor; på summor därutöver ska den så kallade förmögenheten tas upp som inkomst. Här ingår såväl arv som pengar på banken, tillgångar efter bostadsförsäljning eller för den delen ett mindre fritidshus eller en kolonistuga. Dessa regler och gränser har dessutom varit oförändrade sedan år 2003 trots att inkomster, fonder, taxeringsvärden med mera ökat kraftigt de senaste nära 20 åren.

Reglerna medför i praktiken att den som arbetat och sparat ihop pengar eller skaffat ett mindre fritidshus straffas på äldre dagar genom att nekas bostadstillägg. Den som däremot inte lagt undan pengar för oförutsedda utgifter eller som använt sitt sparade

kapital till konsumtion har rätt till bostadstillägg. Med tanke på att den allmänna pensionen generellt blev lägre än förutspått när pensionssystemet reformerades så krävs i regel en buffert under tiden som pensionär. Det är därför anmärkningsvärt att staten på detta sätt bestraffar de som faktiskt skaffat sig någon form av buffert inför livet som pensionär.

Till exempel kan en ensamstående pensionär, med pensionsnivå motsvarande genomsnittet för kvinnor, som arbetat hela sitt liv och som antingen lagt undan pengar eller äger en liten sommarstuga, nekas bostadstillägg. Trots att dennes disponibla inkomst blir lägre än för en garantipensionär med fullt bostadstillägg. Pensionären med en ekonomisk buffert eller ett fritidshus får då en inkomst som hamnar under gränsen för risk för fattigdom. Den som inte sparar eller har ett fritidshus och har samma pensionsnivå får däremot rätt till bostadstillägg. I rena pengar betyder dagens regler dessutom att denna pensionär får en inkomst som blir lägre än pensionen för en som aldrig arbetat.

Att ha arbetat eller skaffat sig någon form av mindre ekonomisk säkerhet inför livet som pensionär bör snarare ses som något positivt. Som reglerna är utformade idag upplevs det hela som orättvist. Det bör vara självklart att man som pensionär med låg eller medelhög pension inte ska bestraffas för att man har någon form av mindre ekonomisk buffert. Möjligheterna till en översyn av förmögenhetsreglerna för bostadstillägget till pensionärer bör därför övervägas.

Sten Bergheden (M)